

Tosama

Interni časopis TOSAME p.o. · Št. 1 · Januar 1996 · Leto XXXI · Izhaja od oktobra 1965

TRADICIONALNO NOVOLETNO SREČANJE

Po že tradicionalnem ritualu so se zbrali na zadnji delovni dan v letu predstavniki upravljaljskih in drugih organov na novoletnem srečanju. 22. decembra se je tako na povabilo direktorja srečalo pet predsednikov, da nekaj rečejo o preteklem letu in si z dobrimi željami voščijo k novemu letu.

Čeprav so omenjena prednovoletna

srečanja tradiciiona, pa lansko le ni bilo povsem tako.

Gostitelj je bil namreč prvič v vlogi generalnega direktorja delniške družbe, gostje pa z izjemo predstavnice sindikata, predstavniki novih organov družbe, ki so začeli delovati (razen nadzornega sveta) šele s pravno-formalno ustanovitvijo delniške družbe TOSAMA.

Na "družinskem posnetku" z novoletnega srečanja 96 so: predsednik komisije za splošne zadeve Franc Kosirnik, predsednik komisije za odpis med letom Dušan Osolin, predsednica izvršnega odbora sindikata Tosama (ZSSS) Danica Avbelj, predsednica sveta delavcev Danica Merlin, generalni direktor Janko Velkavrh, predsednik začasnega nadzornega sveta Feliks Vodlan in predsednik disciplinske komisije Janez Limoni.

TOSAMA - NAJVEČJI SLOVENSKI TEKSTILNI IZVOZNIK NA HRVAŠKEM

Gospodarski vestnik je ob koncu lanskega leta objavil članek o slovenskih izvoznikih tekstilnih izdelkov. Podatki so se nanašali na problematiko in rezultate zunanjtrgovinskega poslovanja slovenske tekstilne industrije v devetih mesecih lanskega leta.

Za primerjavo moči slovenske tekstilne industrije, so za posamezne države prikazane razvrstitve tekstilcev med prvih 25 slovenskih izvoznikov, ki v te države izvažajo.

Zanimivo je to, da je v taki primerjavi Mura največji slovenski izvoznik v Nemčijo.

V pregledu je zabeležena kot izvoznica tekstila tudi TOSAMA. Med petindvajset največjih izvoznikov se je TOSAMI uspelo uvrstiti pri izvozu na Hrvaško. Tosama je v omenjenih devetih mesecih med 25 slovenskimi izvozniki zasedla 14. mesto.

Pri tem je treba ugotoviti še to, da je TOSAMA tudi največji tekstilni izvoznik za omenjeno državo, saj je med največjimi petindvajsetimi "hrvaškimi" izvozniki edino ona iz tekstilne panoge.

F. V.

TOSAMA si je tudi za lanski Božič nadela praznični zunanji videz s praznično okrasno razsvetljavo. Zaradi gradbenih del na bodoči poslovni stavbi, je bilo sistem krašenja, ki je bil prvič uporabljen v preteklem letu, treba opustiti.

Toda električarji se niso dali. Izdelana je bila nova zamisel okrasitve in tudi izvedena.

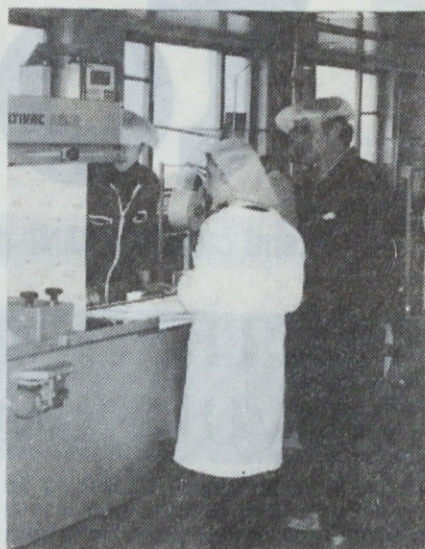
NOVOSTI V ODDELKU SANITETNE KONFEKCIJE

Leto 1995 je v oddelek sanitetne konfekcije prineslo kar nekaj novosti, ki segajo predvsem na področje tehnologije. Stroj za izdelavo kompres, polavtomat za obšivanje vatirancev, stroj za izdelavo tamponov iz gaze, naprava za odsesovanje tamponov iz gaze ter pakirni stroj Multivac so investicije, ki bodo prav gotovo pripomogle k zmanjšanju ročnega dela in s tem k večji storilnosti oddelka. Želimo se približati Evropi, ne samo z večjo strojno zmogljivostjo temveč

tudi s kvaliteto, obliko ter designom samih izdelkov. Prav v ta namen je bila kupljena tiskarska naprava inkjet na obstoječem pakirnem stroju Multivac za izdelavo setov ter popolnoma spremenjena podoba pakiranja kompres ter sterilne gaze na novem pakirnem stroju Multivac.

Trudimo se, da bi podobo in kvaliteto obstoječih izdelkov izboljšali. Kot dokaz je priznanje, ki smo ga dobili na sejmu "ZAŠČITA 95" v Kranju za izdelek Torbica PP za skupinsko zaščito. Oddelek sanitetne konfekcije je vsekakor oddelek, ki ima v bodočnosti perspektivo in je ter bo z novimi investicijami, ki so planirane tudi v prihodnjem letu pridobil na ravni tehnologije in kvalitete.

J. S.

TRANSPORTNA DEJAVNOST

Že leta 1993 je g. Vinko Zalokar podal zamenjavo istrošenih vozil, ker pa so bili razni nakupi strojev in razna investicijska dela ni bilo možno prej odobriti nakupa novih vozil vse do leta 1994/95.

Kot je že znano imamo 3 na novo pripeljane avtomobile na TOSAMINO dvorišče. Od tega sta dva namenjena tovarni uporabi, ker pa se je prodaja spremenila v manjše kupce je nadomestil eno tovorno vozilo kombi znamke PEUGEOT. Tovorno vozilo pa je znamke IVECO eurocargo. Tretje vozilo je namenjeno prevozu službenih oseb. Zamenjali pa smo ga zaradi prevelikih stroškov prejšnjega vozila CITROEN MX. Avtomobil, ki danes vozi širom Evrope se imenuje OPEL OMEGA. (O OMEGI je Tosama pisala v junijski številki).

Z zamenjavami vozil smo delno razbremenili TOSAMO ogromnih izdatkov, ki so se trošili pri pogostih popravilih. Kljub tem zamenjavam imamo v programu še tri; dva tovornjaka ter Caddyja. Od teh dveh bi enega nadomestil manjši kamion, ker je pri naših strankah v mestih nemogoč dostop z velikimi avtomobili. Tudi nabavni službi bi bilo treba omogočiti zamenjavo Caddyja, ker so se že pričeli stroški za popravila.

S. U.

TOSAMINA ANKETA

Nekaj naših sodelavcev smo povprašali katera poslovna odločitev se jim je zdela v letu 1995 najboljša, katera najmanj primerna in po katerem dogodku si bodo zapomnili leto 1995.

VINKO OCEPEK

Program generalnega direktorja o nadaljni strategiji podjetja: usmerjanje v izvoz, tržno obnašanje, sprejemanje tržnih zakonitosti k cilju doseganja rentabilnosti poslovanja je vsekar ena pozitivnih odločitev v preteklem letu.

Ena izmed slabših stvari pa je vsekakor delo nabavne službe v nemogočih razmerah vsled adaptacije poslovne stavbe. Dotaknil pa bi se tudi premajhne opremljenosti na računalniškem področju. Leto 1995 si bom zapomnil po tem, da smo postali delniška družba in da smo se poslovili od samoupravljanja.

VILMA ANŽLIN

Pozitivno je, da je opravljeno veliko delo okoli lastninjenja, postali smo delniška družba in to je pomembna prelomnica v delu TOSAME.

Osebnost smo bili prizadeti ob nemogočih delovnih pogojih pri adaptaciji poslovne stavbe (prepah, prah, umazanija, mraz in neurejeni sanitariji). Leto si bom zapomnila po spremembah pri delu v osebnih dohodkih - nov način obračunavanja in dveh področjih v službi, kar je prineslo kar nekaj težav in dogovarjanja.

MILAN CEGLAR

Dobra odločitev je vsekakor zaključek angažiranja pri lastninskem preoblikovanju in vpis Tosame kot delniške družbe.

Negativna je odločitev o adaptiranju poslovne stavbe, medtem, ko v njej delajo posamezne službe - nemogoči delovni pogoji.

Leto si bom zapomnil po lastninjenju.

METKA JERETINA

Posebno dobri so se mi v preteklem letu zdeli morda informativni sestanki, kot si jih je zamislil direktor. Na prvem, pa žal edinem, ki je bil

poleti, smo tudi delavci, ki nismo čisto v "špici" dobili zanimive informacije o pripravi stateškega načrta podjetja, o razvojnih prizadevanjih, o tem, da bodo zadolžitve in pristojnosti posameznikov bolj jasno opredeljene. Sestanek je deloval zelo vzpodbudno.

Ni se mi zdelo v redu, da Služba marketinga v letu 1995 ni bila organizirana tako, da bi bili kos zahtevnim nalogam, ki jih predstavlja tržišče in konkurenca.

Čeprav si skušam zapomniti predvsem dobre stvari, mi bo leto 1995 gotovo ostalo v spominu po tem, da sem se skupaj z več kot 90 delavci javila na razpisano ponudbo in želela zapustiti Tosamo, a je uprava sklenila, da Štempiharjeva Majda, Cerarjev Tone in jaz z odpravnino pač ne moremo iti....

TOSAMINE DROBTINICE

Turistična zveza Slovenije je v letu 1995 že tradicionalno akcijo "Moja dežela - lepa, urejena in čista" vključila prvič tudi ocenjevanje urejenosti okolice podjetij.

Lani so zato območne turistične zbornice prvič ocenile podjetja s svojega področja in izbrale podjetje z najbolj urejeno okolico. Osem finalistov je ocenila na kraju še republiška komisija in določila vrstni red.

Pri ocenjevanju je bila upoštevana zunanja ureditev industrijskih obratov, prijaznost vratarjev, nameščenost košev za smeti, cvetličnih lončkov ter še druge "lepotne" podrobnosti.

Za najlepše urejeno podjetje '95 je bil izbran Lek Ljubljana, sledita pa MIP Nova Gorica ter Rudnik Lignita Velenje.

Kot je videti TOSAMA ni med prvimi po urejenosti zunanjega izgleda. Mogoče pa kdaj v prihodnosti, če tudi na tem delovnem področju ne bo ugotovljenih preveč tehnoloških viškov "delovne sile".

Sredi lanskega novembra so bile v Zruženju delodajalcev Slovenije volitve v odbore sekcij združenja in predstavnikov sekcij za skupščino združenja.

Združenje je bilo ustanovljeno lani z namenom, da zastopa interese delodajalcev kot tudi eden od partnerjev pri sklepanju kolektivnih pogodb. Letos se je združenje z namenom, da poveča svojo pogajalsko moč reorganiziralo in oblikovalo v okviru asociacije 22 sekcij (po panogah dejavnosti).

Da v Sloveniji, (ki je tako majhna) delodajalcev ni malo, kaže tudi podatek, da so bili v omenjene organe izvoljeni 304 njihovi predstavniki. Za enega od sedmih predstavnikov, ki bodo zastopali sekcijo za tekstilno

oblačilno in usnjarsko predelovalno industrijo v skupščini združenja (ZDS), je bil izvoljen tudi generalni direktor TOSAME g. Janko Velkavrh. Kar precej sodelujočih v dveh anketah (prva je bila v lanskim oktobrski Tosami) o časopisu TOSAMA je omenila, da zelo pogrešajo križanke, ki so jih svoje čase prav radi reševali. Ker je ugankarske literature na trgu v zadnjem času ogromno, jih Tosama kot tovarniško glasilo ne objavlja več redno.

Da te literature ne manjka in, da jih imajo "nadebudni" reševalci na razpolago praktično neomejene količine, dokazuje seznam naslovov revij s prodajnega pulta domžalske Veleblagovnice.

Decemberskega popoldneva je bilo med revijami moč kupiti naenkrat nič manj kot 18 ugankarskih edicij z naslednjimi naslovi in cenami.

1. VEDEŽ - ugankarski časopis (149 SIT)
2. KIM (255 SIT)
3. SFINGA - revija za prosti čas (150 SIT)

4. MEDIA CLUB - križanke, humor, koristne informacije (170 SIT)
5. KRIŽANKE (150 SIT)
6. ŽEPNE KRIŽANKE (120 SIT)
7. MATEMATIČNE KRIŽANKE (160 SIT)
8. ZLATA KRIŽANKA - razvedrilna revija (150 SIT)
9. SLIKOVNA KRIŽANKA (220 SIT)
10. RAZVEDRILO (120 SIT)
11. KIO - križanke in čeki (150 SIT)
12. VEŠ - križanke, uganke, hrana (130 SIT)
13. LOJAL - velika družinska nagradna križanka (160 SIT)
14. PETKOVE UGANKE - ugankarski časopis (150 SIT)
15. TEMATSKE SLIKOVNE KRIŽANKE (120 SIT)
16. ŽEPNI VEDEŽ - ugankarski časopis (120 SIT)
17. MINI SKANDI - revija za maxi zabavo (120 SIT)
18. SEXI KRIŽANKE (140 SIT)

Za tiste, ki bi še vedno radi reševali križanke!

F. V.

DECEMBERSKA RAZSTAVA SLIK

Lanski december se je Tosaminemu občinstvu predstavil s svojimi slikami član krašnje likovne skupine Fran Maselj - Podlimberski SILVO CERAR iz Lukovice.

Silvo CERAR je član likovne skupine iz Krašnje od leta 1992, kot slikar - amater pa se je izpopolnjeval pod mentorskim vodstvom slikarja Danijela Fuggerja.

Iz slik, ki so bile v tovarniški jedilnici postavljene na ogled, je razvidno, da je Cerar ustvarjalec realnega sloga, pri čemer mu zlasti ležijo krajinarski motivi in podobe rož.

Da so take slike všeč tudi Tosamovcem kaže tudi to; da je za razstavljene slike, tudi v prodajnem smislu, bilo precej zanimanja, in da je avtor nekaj del tudi prodal v času svoje razstave.

Uredniški odbor TOSAME:

Franc Anžin dipl.iur., Janez Leskovec dipl.ing., Feliks Vodlan ing.

Izdaja in tehnično ureja SKS-spolšna služba.

Interni časopis TOSAMA p.o. VIR, Šaranovičeva 35

Izdaja v 1300 izvodih.

Tisk: Papiroti, vse iz papirja, Krško d.o.o.

Na podlagi zakona o prometnem davku (Ur. list RS 4/92) in mnenja ministrstva za informiranje št. 23-201/92 z dne 23.03.1992, sodi časopis med proizvode informativne narave po 13. toč. tar. št. 3, za katere se plačuje 5% davek od prometa proizvodov.

DELO IN VARNOST

Gradbena stroka se je odločno lotila naj markantnejše Tosamovske stavbe (nekdanj proizvodni objekt, trenutno pa gradbišče brez imena) in jo temeljito oblikuje v bodoči pisarniški kompleks.

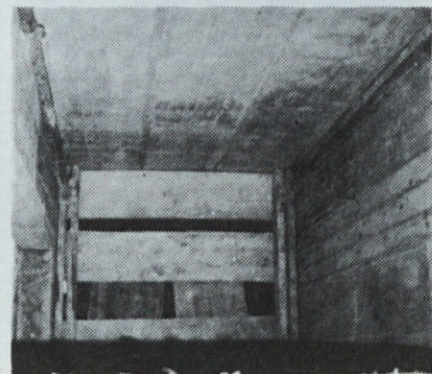

Včasih je "graditeljska navdušenost" kar nekoliko pozabila na ljudi in njihovo varnost, kar je vidno tudi iz objavljenih posnetkov.

V pisarniškem prostoru nabavne službe je tako sredi dela zaradi treslajev odpadel del stropnega ometa in k sreči ni "zadel" nobenega od zaposlenih. Na hodniku pred omenjeno pisarno pa je nastal globok jašek za bodoče dvigalo.

Zavarovanje pred globino, bi bilo več kot primerno.

F. V.

TOSAMIN IZBOR

MARJAN PERVINŠEK

Približno 11 km od podjetja TOSAMA v smeri proti Celju je vas Krašnja, ki vse od Prevoj dalje, tja do Trojan dopolnjuje strnjena naselja ob magistralni cesti te ozke doline Črnega grabna.

Sem, v Tosamo, prihaja služiti kruh precejšnje število delavk in delavcev. Med njimi že dolgo tudi MARJAN PERVINŠEK, ki prav zaradi šoferskega poklica to nič kaj prijazno in zelo prometno cesto prevozi precej večkrat, kot jo prevozimo šoferji za svoje privatne namene.

Že drži, da poklicni šoferji drugače in manj obremenjeno gledajo na vse nevarnosti, ki prežijo na cesti, a upam si trditi, da se Marjan pošteno oddahne, ko se po vožnji zdrav vrne med svoje domače.

Z Marjanom sva velika prijatelja in tudi dobra soseda, ki živiva le streljaj drug od drugega. Družilo naju je otroštvo, osnovnošolske obveznosti, športne aktivnosti in enako naju še danes družijo predvsem skrb za dom in družini. Ja, precej hlač sva strgala skupaj in težko bi preštel tisočero ur, ki so naju družno prepletale na mnogih področjih dela in življenja v najini rojstni vasi - Krašnji.

Bil je torek, dan, le nekaj dni pred najlepšim družinskim praznikom - Božičem, ko sva bila dogovorjena za "uradni" obisk in pogovor. Verjenite mi, da Marjana poznam tako dobro, da bi razgovor lahko opravil kar sam, brez njegove prisotnosti. Na poti k njemu se za trenutek ustavim doma, vzamem kos pisnega papirja in svinčnik in že jo urno, kot mnogokrat popreje, mahnem na prijeten hriček, kjer je Marjanov dom.

Na dvorišču me, kot vedno, prijazno pozdravi kuža Doksi, ki je enako kot midva, velik prijatelj z mojim Nikom. Opazi se, da je Marjan skrben gospodar hiše, ki je minulo sezono še posebno veliko naredil za njen zunanji izgled in okolico.

Pričakujem, da bo doma sam, zato sploh ne pozovim in "bleknem" tisti najin obvezni prijateljski pozdrav:

"Stari, si doma?" "Ja, je", se oglasi iz kuhinje, "kar naprej!"

Malo se začudim, rdeč pa vseeno nisem postal, ko opazim, da je doma tudi Marjanova žena Ani, ki bi po vseh pravih morala biti na delu v ZD Kamnik, kjer skrbi za patronažno delo. Kasneje mi pove, da je zaradi obiska vzela dopust. Fajn, kajti Aničine dobrote so mi zelo znane. Doma pa je bil tudi sin - osmošolec Štefan, ki ga je kljub predanosti vrhunskemu športu, je namreč slovenski kadetski namiznoteniški reprezentant, načela

gripa. Starejši sin Robert je bil v šoli v Ljubljani, ker bi pač rad postal strojni inženir. Najmanjša pri hiši pa je deklica Maja, ki je v času mojega obiska še sedela v klopi krašenjskega 1. razreda osnovne šole.

Posedemo se v prijazno toplem prostoru kuhinje in klepet z Marjanom je stekel in prav zanimalo me je, koliko "norosti" iz otroških dni se danes naš 44-letni sodelavec še spominja. Mnogim sem bil namreč neposredna prič in mnogokrat tudi soudeleženec. Vseeno pa sva prednost dala razmišljanju o številni družini Lukčevih, kjer je Marjanov rojstni dom.

"Priznam", pravi Marjan. "Lep je občutek, ko pogledam skozi okno in vidim svoj dom, verjetno preko 200 let staro domačijo, ki me spominja na

dni otroštva in fantovstva. Kot bi bilo včeraj, vidim svojega očeta Janeza, ki na dvorišču pripraga konje za delo na polju, ali mamó Marijo, ki na vogalu hleva reže krompir za saditev. Pri Lukčevih nas je sedem otrok. Šest bratov in sestra. Ivan, Stane, Tone, Gustelj in najmlajši France so moji bratje. Edina sestra pa je Ivanka. Kar TOSAMA v malem, bi lahko rekel, saj smo bili ali smo še prav vsi, razen Franceta, zaposleni oz. upokojenci tega podjetja.

Mame in očeta že dolgo ni več. Ostali pa so nepozabni spomini na njuno neizmerno skrb, skoraj bi lahko rekel, da tudi trpljenje, kako preživeti nas sedem otrok.

Spominjam se črne kuhinje in slin se mi cedijo po okusni "fronti", ki smo jo otroci radi jedli iz starih, črnih loncev.

Danes je drugače. Postali smo odrasli in veseli smo, da brat Stane z ženo tako lepo skrbi za naš rojstni dom. Res je. Pri nas, Lukčevih se je marsikaj spremenilo. Nekaj stran od zidu stare hiše je že dograjena nova".

Prav s tem, kar je omenil Marjan, se v celoti strinjam. Dodam naj le še, če je kje v Krašnji dobiti sosesko pomoč,

so prav Lukčevi vedno tega pripravljani. Lagal bi, da sem ter tja med brati ni kakšne "moške" besede, trdnejše izgovorjave. Lagal pa bi tudi, če ne rečem, da med otroki še nikoli ni zmanjkalo bratovske složnosti in sosedskega prijateljstva.

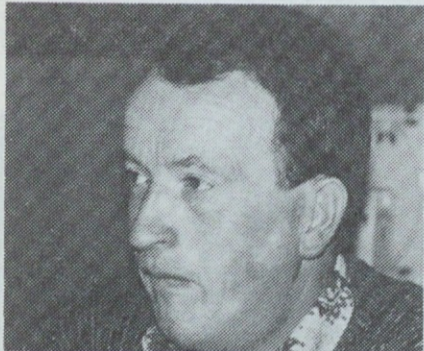
"Otroštvo?" se nasmehne Marjan in me značilno pogleda. Kar zamiži, ko je dobre volje. "Če bi tedaj živeli Čuki, bi bila skladba Kavbojci in indijanci zelo primerna himna za naša otroška početja. Če bi v tekst pesmi dodali še vojščake - nemce in partizane, bi bilo vse v skladju takratnih let.

Toliko različnih otroških iger imam v mislih in spominu, da sploh ne vem, katere bi omenil. Nam fantom, kot veš, so bila najbolj všeč tista, ki so nekoliko dišala po kakšni škodi ali

celo nesreči. Kot naprimer streljanje z loki in nevarnimi puščicami, ki so bile največkrat kar "špice" od dežnikov. Tudi izdelovanje super čolnov za vožnje po Radomlji je bila naša večkratna zagnanost. Pa rovi, ki smo jih delali na domačem seniku in nekakšne balance, lesene seveda, ki so zamenjale tiste prave od motorjev, za vožnje po tukajšnjih poteh. "Raubšicali" smo ribe ali pozimi zagotovo naredili več smučarskih skokov, kot pravi tekmovalci.

Ampak, tistega skoka s padalom se pa še najbolj spominjam. Mami sem vzel del posteljnine, jo na vseh štirih koncih privezal na vrh, se podal na špico Pavletovega kozolca in skočil. Madonca, kako je bil takrat trd travnik".

Če verjamete ali ne, tudi sam se dobro spominjam tega Marjanovega skoka. Če se on ne bi solzil od bolečin, bi bil naslednji padalec zagotovo kar sam. Bolje, da s temi "avanturami" brihtnih rokovnjaških glavic kar zaključim, kajti enakih zgodbic se tudi še danes lahko spomnijo naši in vaši otroci.

Za tem sva bežno "obdelala" tudi nekaj spominov na osnovnošolstvo prvih štirih razredov krašenjske šole in tudi kasnejših na OŠ Janko Kersnik na Brdu.

"Učenje mi ni bilo kaj preveč pri srcu. Meni osebno in verjetno vsem podobnim to ravno ni v pohvalo. Bolje rečeno, žal mi je, da nisem hotel verjeti staršem, da je prav uk okno v lepšo, verjetno tudi bogatejšo prihodnost. Kar je bilo, je pač bilo. Vesel pa sem, da so moji otroci glede tega v veliko boljši "formi". Rad bi postal avtoličar. Nekaj okoliščin je hotelo, da želje nisem uresničil. Zato sem se že leta 1968 prvič zaposlil in to v Novopremu. Tam sem delal tri leta in za tem samo sedem dni v Napredku. Nisem namreč prenesel delovne lenobe, še posebno nekoga, ki je komandoval mojim delovnim nalogam. V Slovenijalesu sem bil zaposlen dobrih šest mesecev, v Heliosu pet let, potem pa me je prišla volja po takrat, med mladimi fanti, zelo popularnim poklicem, šoferskim namreč. Šolanje sem uspešno zaključil leta

1976 in se za slabi dve leti zaposlil v Škofjeloškem Alpetouru.

Septembra meseca 1978 pa sem prišel sem v TOSAMO, kjer sem še sedaj. Kar po vrsti se spominjam mojih "ljubljenčkov". Prvi je bil tovornjak, nekakšen transporter smeti, drugi Krambergarjev furgon, če bi imel stekla, bi bil kot avtobus. Spominjam se voženj z Mercedesom od Ivana Kosa. Zelo dolgo časa sem vozil tovorno vozilo Zastava, danes pa vrtim volan novega lepega tovornjaka IVICO. Drži. Že dobrih 17 let prevažam Tosamine izdelke."

Marjanov zasebni in službeni šoferski staž je dolg že kar 27 let. Zanimivo. Izračunala sva, da je verjetno 2 milijona prevoženih km preskromna ocena ali seštevek te dolge, neskončne poti, bodisi v svojem ali službenem vozilu.

"Preveč vraževeren nisem", nadaljuje, "ampak hvala Bogu, da kakšne posebno velike smole še nisem imel. Zelo hudo mi je bilo takrat, ko mi je pri Trebnjem na Dolenjskem skoraj v naročju umrl šofer - znanec, ki je doživel hudo prometno nesrečo. Vozil je za Kemofarmacijo. Sam sem imel do sedaj le dva manjša trka. Oba v Zagrebu. No, kakšna praskica na pločvini bi se sem ter tja še tudi dala najti. V privatnih voznjeh pa sem imel do sedaj maksimalno možno srečo. Bilo bi lahko tudi drugače, če nekoč ne bi s kompletno družino preprečil nesreče z nenadnim odmikom iz ceste."

In prav razmišljanje o družini je bila najina naslednja pogovorna tema.

"Ne rečem, da nisem rad pogledoval za dekleti. Skoraj rajši sem se podil za nogometno žogo, kajti nogomet sem igral resnično rad. Omenil sem že sestro Ivanka, ki že dolgo živi v Vrhpolju pri Kamniku. Vedno sem jo rad obiskoval. Nekoč sem opazil v njeni hiši takrat še neznanu dekle. Ivanka ji je dala "študentsko" stanovanje. Izvem, da je iz Prekmurja, natančneje iz Odrancev. Obiski sestre so postajali še bolj pogosti in vedno bolj zanimivi, še posebno, če je bila zasedba v hiši po moji želji. Včasih sem jo gledal kot hipnotizer. Enkrat mi je ta začetni eksperiment končno uspel in po dveh letih vsemogočnih "hipnoz" je Anica postala moja dobra in zvesta življenska sopotnica.

Pričela sva si ustvarjati družino, čeprav sva imela veliko težav s stanovanjem. Doma pač ni bilo prostora in tako sva se kar nekaj let selila iz hiše v hišo. K Pavletovim in Birtovim v Krašnji. Celo v starem gasilskem domu sem bil nekaj časa "poveljnik". Odločitev o gradnji hiše je prerasla v neizmerno željo. Po očetovi smrti je brat Stane dedoval nekaj zemlje in celo že takrat začel graditi hišo. Pripadel mu je dom in takrat sem z

gradnjo nadaljeval prav tam. Odrekanje, ki je bilo in ga nekaj časa še ne bo konec, zagotovo odtehta veselje družine in skrb za svoj dom."

Kot o govorjenju iz otroštva, sem dobro vedel, da se Marjanov jezik in misli ne bodo ustavile, ko bom želel vsaj nekaj izvedeti o njegovi ljubiteljski dejavnosti, kajti vem in dobro poznam njegov tovrstni "domet". Isti je kot moj. Šport in še enkrat šport.

"Se še spomniš, Marjan", mi reče, "kako smo pri vas v gostilni igrali namizni tenis? Ogromna miza, verjetno primerna za kolarijo, je bila čisto dovolj, da smo nabijali žogice. Verjetno se! Ali še veš, s kakšno zagnanostjo smo leta 1972 ustanovili nogometni klub in žogo aktivno brcali kar devet let? Z varpo se ukvarjam komaj dvanajst let. Vedno bolje mi gre. Pa igranje šaha, smučanja in skokov na Cicljo, za Mihcem in za našim hlevom ... Se še spominjaš "naj" skoka, dolgega 16 m brez padca? Ali tistega, skoraj 20 m s telebnmarkom? Ali najini vlogi v igri Tribče di Utočce?"

Se, Marjan. Vsega se dobro spominjam in še marsikaj vem. Na primer tudi to, da si me nekoč našeškal, ker sem te prehitro učil igrati karte. Vem tudi to, da si mi že skoraj 24 let desna roka pri športnih animacijah v Krašnji. Tudi to vem, da si krajan, vreden mnogo več kot nekateri drugi. To vedo tudi gasilci, možje, ki pravkar obnavljajo našo cerkev, tvoji sorodniki, sosedje in verjetno tudi vsi tvoji sodelavci. Vem, da si delaven, pošten in skrben. Res, Marjan. Vse vem in tokrat sem imel priložnost, da to povem še drugim. In prav vseeno mi je, če nama še danes, v teh letih, kdo reče, da sva si kot "rit in srajca".

Božič bo. Kaj je lepšega kot to, da v topli hiši diši po sušenem mahu, jelkini smoli in ko pripravljaš prostor za postavitve jaslic. In kaj je lepšega kot to, da sva prijatelja in sodelavca, ki bova v teh prazničnih dneh večkrat drug pri drugem nazdravila v želji po zdravju in zadovoljstvu tvoje in moje družine, vseh domačih in seveda tudi najinih sodelavcev za leto 1996.

Pa še nekaj ti želimo, Marjan. Srečno in varno vožnjo, seveda.

NEKAJ O ZAVAROVANJU

ZAVAROVANJE ODGOVORNOSTI

Glede na to, da so kar pogosta vprašanja o tem kako so v Tosami urejena osebna zavarovanja delavcev, objavljamo prispevek o zavarovanju, ki ga ima podjetje sklenjenega z zavarovalnico in zadeva zaposlene; to je zavarovanje odgovornosti. V članku je natančneje opisano čemu je tovrstno zavarovanje namenjeno in tudi kako prizadeti posameznik pravice iz tega zavarovanja lahko uveljavi.

Poleg navedenega so v prispevku navedeni glavni in v podjetju najpogostejši razlogi (ki jih ni tako malo), ko zavarovanja odgovornosti ni mogoče izkoristiti.

TOSAMA ima že vrsto let sklenjena tudi zavarovanja, ki se nanašajo na zaposlene in ne samo tistih, ki se nanašajo na škode na stvareh ali poslih. Prvo delavcem namenjeno zavarovanje je bilo v TOSAMI tako imenovano - kolektivno zavarovanje, ki je prenehalo, ko je podjetje sklenilo drugo obliko zavarovanja in sicer zavarovanje odgovornosti.

Pred šestimi leti je Tosama pri zavarovalnici Triglav sklenila zavarovalno pogodbo za zavarovanje odgovornosti. Tudi to zavarovanje zadeva zaposlene, je pa drugačno od kolektivnega zavarovanja. S tem zavarovanjem je Tosama kot zavarovalec zavarovala materialni del odgovornosti, ki izhaja iz delovnega razmerja (poškodovanje delavca ali njihovih stvari v tovarni) napram zaposlenim. Ker je to zdaj edino zavarovanje, ki zadeva vse zaposlene v podjetju in ga Tosama še vedno vzdržuje, nekaj več o tem.

TOSAMA torej kot zavarovalec uporabi pravice, ki ji grejo iz zavarovanja odgovornosti, če pride nanjo naslovljen odškodninski zahtevek delavca zaradi škode, ki jo je ta utrpel pri delu. To oškodovanje se nanaša zlasti na njegovo poškodovanje ali obolenje povezano z delom (nesreča pri delu, poklicno obolenje) oziroma na poškodovanje njegovih stvari (če je do škodnega primera prišlo v podjetju).

Z zavarovanjem odgovornosti podjetje materialni del odgovornosti napram delavcu, ki ga ima kot delodajalec, zavaruje in se s tem v večini

primerov (npr.: ob poškodovanju ali boleznini ter škodi na stvareh v korist delavca) izognilo neposrednemu dogovarjanju o direktnem plačilu odškodnine.

V večini primerov zato, ker je pač glede na višino plačane zavarovalne premije in ocenjene stopnje nevarnosti višina odškodnine limitirana; se pravi, da ima svojo zgornjo mejo. Če pride do višjega zahtevka delavca, kot ga določa zavarovalna pogodba, potem se morata oškodovanec in podjetje sama dogovoriti o razliki odškodnine nad izplačano zavarovalino iz zavarovanja odgovornosti.

Če do dogovora med oškodovancem in podjetjem ne pride, ostane oškodovancu možnost izterjave odškodnine (ki mu po njegovem gre) preko sodišča.

Kot je že bilo zapisano se zavarovanje odgovornosti nanaša na odgovornost podjetja zaradi poškodovanja ali obolenja delavca v zvezi z delom oziroma poškodovanja njegovih stvari v tovarni.

Po pogojih zavarovanja ugodnosti iz zavarovanja odgovornosti ni mogoče uveljavljati:

- če je ugotovljeno, da je do nesreče prišlo z naklepnim dejanjem,
- če je prišlo do nesreče v povezavi z motornimi vozili ali samohodnimi delovnimi stroji (npr. viličar, dvigalo, ipd.),
- če zavarovalec (podjetje) ne odpravi nevarne okolnosti, čeprav je to zavarovalnica od njega zahtevala.

Našteti izločitveni razlogi so del izločitvenih pogojev, ki so navedeni v Splošnih pogojih za zavarovanje odgovornosti in se v škodnih primerih v podjetju pojavljajo pogosteje. Zlasti velja to za nesreče povezane z

motornimi vozili, ker odškodninskih zahtevkov v zavarovanju odgovornosti ni mogoče uveljavljati, čeprav je do nesreče prišlo v zvezi z delom (prihod ali odhod z dela ali v podjetju) in je zanj izpolnjen obrazec prijave nesreče pri delu. Področje odškodnin zaradi škod nastalih v povezavi z motornimi vozili ima zavarovalnica pokrito z drugimi zavarovanji, zato šteje to kot izločitveni razlog pri odškodnini zaradi odgovornosti.

Za konec še nekaj o poteku postopka za uveljavitev pravic iz zavarovanja odgovornosti.

Do izrabe zavarovanja pride na zahtevo delavca po odškodnini zaradi škodnega dogodka povezanega z delom.

Ko podjetje prejme tak odškodninski zahtevek zahteva od vlagatelja ustrezne podatke in dokumente povezane s škodnim primerom (če ti že niso priloženi zahtevku). V odškodninskem zahtevku zaradi nesreče pri delu mora dokumentacija obsegati: kopijo prijave o nesreči pri delu, poseben zapisnik o nesreči pri delu službe za varstvo pri delu, lahko pa tudi morebitno zdravstveno dokumentacijo, potrdila o nastalih stroških ipd.

Po ugotovitvi ustreznosti zahtevka, podjetje izpolni zavarovalniški obrazec Prijavo škodnega primera odgovornosti ter celotno gradivo odstopi zavarovalnici v nadaljne reševanje. V poteku reševanja škodnega zahtevka sodelujeta zavarovalnica ter vlagatelj odškodninskega zahtevka napram zavarovalcu (TOSAMI) neposredno do končnega razpleta izplačila zavarovalnine.

F. V.

ODŠKODNINSKE ZAHTEVE DELAVCEV, KI SO BILE REŠEVANE V OKVIRU ZAVAROVANJA ODGOVORNOSTI

V sedanjih letih je bilo zabeleženo naslednje število zahtev po izplačilu odškodnine zaradi odgovornosti delodajalca (Tosame):

V letu 1993 - 18 zahtevkov
v letu 1994 - 15 zahtevkov
v letu 1995 (do 1. decembra)

- 16 zahtevkov

Od navedenih 49 odškodninskih zahtevkov so bili vsi povezani z nesrečami do katerih je prišlo pri opravljanju dela.

V 48 primerih je šlo za zahteve po odškodnini zaradi doživetega telesnega poškodovanja, v enem zahtevku pa za plačilo nastale materialne škode na predmetu.

KRONIKA

Začasna uprava je na svoji decemberski seji obravnavala poročilo o doseženi proizvodnji v mesecu novembru 1995 in operativni plan za mesec januar 1996.

Operativni plan za mesec november 1995, ki je bil postavljen v višini 70 % na letni plan, je bil realiziran v višini 118 %. Tako je bil delež letnega plana dosežen v višini 82 %. Vzroki za preseganje so predvsem v večjem številu dodatnih nalogov za domači in tuji trg. Temu primerno se je zmanjšalo tudi prvotno planirano čakanje po oddelkih.

Mesec januar ima 21 delovnih dni. Operativni plan je prikazan samo v številu potrebnih norma ur za izvršitev operativnega plana, brez primerjave s planiranimi norma urami za leto 1996, ker teh podatkov še ni na razpolago.

Zaradi sorazmerno nizko postavljenega operativnega plana in pričakovanih dodatnih nalogov za domači in tuji trg v proizvodnem sektorju

ocenjujejo, da se bo izkazani višek delovne sile uporabil tekom januarja za realizacijo dodatnih nalogov. Glede na potrebe proizvodnje se bodo delavci premeščali iz oddelka v oddelke.

Sprejme se poročilo o doseženi proizvodnji za mesec november. Potrdi se operativni plan za mesec januar 1996 v predlagani obliki in z dodatno obrazložitvijo.

Komisija za razpored letovanj je pripravila razpored zimskega letovanja v Kranjski gori in na Veliki planini v sezoni 95/96 in razpored letovanj v Atomski vasi v letu 1996.

Potrdi se razpored zimskega letovanja v sezoni 95/96 v Kranjski gori in na Veliki planini ter razpored za letovanje v Atomski vasi v letu 1996 po predlogu komisije.

Rok za plačilo je 22.12.1995. Za letovanja v Atomski vasi se do tega roka plača akontacija v višini 7.000,00 SIT, razlika pa v tednu pred nastopom letovanja.

Jerneji Strmšek se povrnejo stroški šolanja na Ekonomsko-poslovni fakulteti za tretji letnik in odobrijo stroški za četrti letnik omenjene fakultete, s tem, da se ji za tretji letnik ne prizna študijskega dopusta.

Sindikatu Tosama je prosil komisijo za delni prenos sredstev, ki so bila v Gospodarskem načrtu namenjena za solidarnostne pomoči v višini 1.000.000 SIT.

Sredstva, ki so bila v Gospodarskem načrtu rezervirana za delovanje sindikata, so bila v celoti porabljena za izplačilo dnevnic organiziranih krvo-dajalskih akcij, dodeljevanje solidarnostnih pomoči, rekreacijsko dejavnost, kulturne prireditve, zato sindikatu zmanjkuje sredstev za tekoče delovanje njihove dejavnosti.

Sindikatu Tosama se za opravljanje svoje dejavnosti odobrijo enkratna finančna sredstva v višini 600.000 SIT, s tem, da ta sredstva ne bodo osnova za planiranje v prihodnjem letu. Vloga Jelke Černohorski za podaljšanje enoizemskega dela se zavrne, se pa lahko tudi v bodoče dogovarja z vodjem dela o enoizemskem delu.

Tanji Jeras se dodeli enkratna finančna pomoč v višini 100.000 SIT. Vloga Ivi Hribar za finančno pomoč se zavrne.

DELOVNI IN OSEBNI JUBILEJI

V mesecu decembru je delovni jubilej **10 letnico** delovne dobe izpolnila naša sodelavka: **JANJA BUDNAR**

20 letnico delovne dobe: **MARJAN MLAKAR**

30 letnico delovne dobe: **DRAGICA KORANT, MARJAN ORAŽEM, MARIJA KOMAN.**

Čestitamo!

V mesecu decembru so praznovali okrogli življenjski jubilej naslednji sodelavci:

tridesetletnico **BRIGITA CERAR, MARTA CERAR, MAJDA KOVIČ, IRENA PETERLIN.**

štiridesetletnico **DRAGICA JEMEC, FRANC CERAR.**

Ob tej priliki vsem želimo še mnogo zdravih in uspešnih let.

OBVESTILO

Zaradi spremenjene organizacije dela v finančni službi je začela v januarju 1996, Blagajna podjetja poslovati s strankami po naslednjem urniku:

- sprejemanje naročil za dvig hranilnih vlog in druge dokumentacije vsak delovni dan od 7.00 do 8.30 ure.
- Izplačila hranilnih vlog vsak delovni dan od 12.30 do 13.30 ure.
- Ostala izplačila vsak torek in četrtek od 12.30 do 13.30. V primeru izplačevanja plač v torek ali četrtek, še ostala izplačila prestavijo na naslednji delovni dan.

SODELAVCI

V tej številki TOSAME s svojimi pismenimi prispevki sodelujejo: Ivi Hribar, Albina Kosmač org., Sonja Rode, Jerneja Strmšek dipl.ing., Marjan Štrukelj, Srečo Urankar, Felik Vodlan ing.

Grafična oprema časopisa, oblikovanje in risbe: Feliks Vodlan ing. Objavljene fotografije je posnel: Jože Vidmar.

Računalniška obdelava tekstov: Valentina Ocvirk.

Grafična postavitev časopisa: Papiroti, vse iz papirja, Krško d.o.o.

Avtorjem posameznih prispevkov se uredniški odbor zahvaljuje za sodelovanje in vabi tudi druge k sodelovanju.

ZAHVALE

Ob nenadomestljivi izgubi moje skrbne mame, se toplo zahvaljujem vsem iz tkalnice širokih tkanin in pravljalnice za izraze sožalja in denar. Iskrena hvala tudi sindikatu.

MARIJA ARH

Ob boleči izgubi mojega očeta Janeza LUKANCA se od srca zahvaljujem vsem, ki ste ga spremenili na njegovi zadnji poti, še posebej pa oktetu Tosama za njihovo občuteno poslovlilno petje.

Še enkrat hvala vsem!

OLGA STARE

Ob smrti očeta in tasta Janeza RODETA, se zahvaljujema sodelavcem iz vlaknovinskega oddelka in SKS za izrečeno sožalje, denarno pomoč in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Peregrin in Sonja RODE

V letu 1995 sta umrla g. Angelca in Jože ŠTRUKELJ iz Prešernove 28 v Domžalah. Dolgoletna sodelavca in upokojenca.

Za prekrasna venca se najtopleje zahvaljujema delavcem in Društvu upokojenecv TOSAME. Lepa hvla oktetu za zapete pesmi žalostinke. Posebna zahvala predsednikoma društva upokojenecv za vso organizacijo in g. Stanki Vidmar za lepe poslovlilne besede.

Olga in Sandi

Ob smrti najine mame Frančiške BRINOVEC se zahvaljujema oddelku tkalnice povojev in sanitetni konfekciji za izrečeno sožalje, denarno pomoč in spremstvo na njeni zadnji poti. Sindikatu podjetja pa se zahvaljujema za denarno pomoč.

Hčerki Francka Strmljan in Okorn Majda

Ob nenadomestljivi izgubi dragega tasta in prijatelja Janeza RODETA iz Srednjih Jarš, Čevljarska 21, se prisrčno in lepo zahvaljujem oktetu Tosama za prelepo in ganljivo zapete pesmi ob njegovem poslednjem slovesu, 04.01.1996.

zet Miha Kogovšek z družino

POSLOVILNI VEČER

Prav na praznik Marije Brezmadežne, 08. 12. 1995 smo se sodelavci in sodelavke še zadnjič vsedli za skupno mizo na povabilo vseh, ki odhajajo iz našega oddelka KONFEKCIJA.

Bili smo kot velika družina, ki se poslavlja od svojih svojcev ali prijateljev. Bilo je veselo in pozabljeno saj v tistih trenutkih, na vse tisto kar je težkega v življenju. Večina se je ob prelepih narodnih vižah poveselila vse tja do ranih jutranjih ur. Nepozabno in čudovito.

Človek, ki doživi v živo vse to dogajanje, osatane brez besed, ostanejo mu najlepši spomini in iskrene želje. Le zakaj ne bi bilo tako, saj smo Slovenci veseli in muzikaličen narod, vedno za "žur".

Prepričana sem, da bo ta večer marsikomu ostal za vedno v spominu. Saj je lepih trenutkov tako malo, da se jih ni težko zapomniti.

Na koncu naj izrečemo le še voščilo; vse najlepše in najboljše vsem tistim, ki si začrtujete novo pot, prav tako pa mnogo poslovnih uspehov vsem, ki ste še ostali v TOSAMI.

Vsem pa želimo v letu 1996: zdravja, sreče in osebnega miru!

Vsi sodelujoči na večerji iz oddelka konfekcije.

Zase in za vas pa se spominja Ivica.

Osnove v mesecu januarju

Nagrade mentorjem in inštruktorjem

8.175,00 SIT/176 ur

Delo v deljenem delovnem času s

– prekinitivijo nad 2 uri
10.219,00 SIT/176 ur

Dnevnice za službena potovanja v državi

– cela dnevnicca 5.450,00 SIT
– polovična dnevnicca 2.779,00 SIT
– znižana dnevnicca 2.016,00 SIT

Kilometrini z osebnimi vozili

23,00 SIT/km

Stroški za prevoz na delo

– oddaljenost do 4 km 180,00 SIT/dan
– oddaljenost od 4 km do 8 km 240,00 SIT/dan
– oddaljenost od 8 km do 12 km 320,00 SIT/dan
– oddaljenost od 12 km do 16 km 380,00 SIT/dan
– oddaljenost nad 16 km 440,00 SIT/dan

Odpravnine ob odhodu v pokoj

204.384,00 SIT

Osnove za izračun deleža delovne učinkovitosti šoferjev in spremljevalcev

– prevožen kilometer s tovorom 3,96 SIT
– tekoči kilometer 2,64 SIT
– spremljevalec tovora 1,58 SIT

■ Albina Kosmač

HORUK V NOVO LETO ALI ZADNJI DELOVNI DAN LETA '95 V TOŠAMI

Služba kakovosti v skoraj polni zasedbi

Veselo razpoloženje v eni od garderob proizvodnega sektorja – I

Veselo razpoloženje v eni od garderob proizvodnega sektorja – II

Veselo razpoloženje v eni od garderob proizvodnega sektorja – III

Kuharska ekipa po zadnjem pripravljene obroku v letu '95

Tudi »računovodski sektor« se je nasmehnil tosamilnemu fotografu (za slovo).